

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2068/2023.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Tatabányai Járásbíróság 16.P.21.114/2022/31. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A személyesen eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) a 27. §-a alapján kezdeményezte az Alkotmánybíróság eljárását.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege – a támadott bírósági határozatokban megállapított tényállás és az indítványozó előadása alapján – a következőképpen foglalható össze.
- [3] Az indítványozó a Tatabányai Járásbíróság előtt folyamatban volt alapító okirat és szerződés részleges érvénytelenségének megállapítása iránti peres eljárásban az alperes jogi képviselőjeként járt el. A társasház peres képviseletére az indítványozó részére a társasház korábbi közös képviselője 2019. augusztus 7. napján meghatalmazást adott, ezt követően azonban a társasház közös képviselője 2020-ban lemondott közös képviselői tisztségéről, majd az utóbb megválasztott új közös képviselő is lemondott megbízatásáról. Az eljárás I. rendű felperese az általa képviselt társasház egyik lakója, a perindítás időpontjában pedig az Alkotmánybíróság rendelkezésére álló iratok szerint a társasháznak nem volt közös képviselője.
- [4] 1.2. A Tatabányai Járásbíróság 16.P.21.114/2022/31. számú végzésével a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 70. §-a alapján elrendelte az indítványozó meghatalmazásának vizsgálatát, majd az alkotmányjogi panaszban támadott végzésben foglaltak szerint az indítványozó képviseleti jogosultságát megszüntnek tekintette. Az eljáró bíróság végzését arra figyelemmel

hozta meg, hogy a társasháznak nincs közös képviselője, ezzel egyidejűleg pedig ügygondnokot rendelt ki a társasház részére.

- [5] 2. Az indítványozó a fent ismertetett előzményeket követően fordult alkotmányjogi panaszával az Alkotmánybírósághoz, mert álláspontja szerint az ügyében született végzés sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát. Az alkotmányjogi panasz szerint az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVI. törvény 35. §-a tartalmazza, hogy mely esetekben szűnik meg az ügyvédi meghatalmazás, ezek között azonban nem szerepel, hogy a megbízás megszűnne akkor is, ha a meghatalmazást adó nem természetes személy törvényes képviselője lemond. Az indítványozó szerint „ennek analógiájára a társasházi szerződések közös képviselő személyének megváltozása esetén sem szűnnek meg pusztán ezért.” A Pp. 76. § c) pontja szerint az ügygondnok a törvényes képviselőt és nem a természetes személy jogi képviselőt pótolja. Egyik eljárásjogi pozíció sem zárja ki a másikat, ugyanakkor az érvelés szerint az sem tilalmazott, hogy egy peres fél jogi képviseletét több ügyvéd lássa el egyidejűleg. Az alkotmányjogi panasz hivatkozik a Legfelsőbb Bíróság Pfv.IX.22.146./2009. számú határozatára is, mely szerint önmagában a törvényes képviselő személyében történt változás nem eredményezi azt, hogy érvénytelenné válik a korábbi törvényes képviselő által adott meghatalmazás. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljárás joga a panasz szerint azért sérül, mert a bíróság – az indítványozó meglátása szerint – jogszabállyal és a kialakult bírói gyakorlattal ellentétes módon rendelkezett a képviseleti jogosultság megszűnéséről.
- [6] Az indítványozó a főttkári eljárás során alkotmányjogi panaszát kiegészítette, melyben arra hivatkozott, hogy az Alkotmánybíróság korábbi, 3179/2018. (VI. 8.) AB határozatában – egy meglátása szerint jelen ügghöz hasonló esetben – érdemben elbíráltta az előterjesztett alkotmányjogi panaszt és az abban támadott döntést megsemmisítette.
- [7] 3. Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e az Abtv.-ben foglalt, a panaszok befogadhatóságára vonatkozó kritériumoknak. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerint tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A (2) bekezdés alapján a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, ezek között a 26–27. § szerinti érintettséget, az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A (3) bekezdés úgy rendelkezik, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [8] Az Alkotmánybíróság vizsgálata eredményeként megállapította, hogy a határidőben benyújtott alkotmányjogi panasz az alábbiak szerint nem fogadható be.

- [9] 3.1. Az Abtv. 27. §-a szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [10] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az eljárás folyamán hozott bírósági határozatokkal szemben nincs lehetőség alkotmányjogi panasz benyújtására akkor, ha az adott bírósági döntés sem az ügy érdemében hozott végső döntésnek, sem pedig a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek nem tekinthető {3002/2014. (I. 24.) AB végzés, Indokolás [20]}. Az Alkotmánybíróság már azt is megállapította, hogy „egy folyamatban lévő büntetőeljárásban a terhelt nem terjeszthet elő az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt a védő kizárását kimondó bírósági határozattal szemben, mert az nem minősül sem az eljárást befejező, sem az eljárás érdemében hozott döntésnek.” Megállapította ugyanakkor az Alkotmánybíróság, hogy „[a] védő szempontjából a kizárást kimondó határozat lezárja az eljárást, mert a továbbiakban a védő nem vehet részt a büntetőeljárásban, amely alapjaiban befolyásolja jogi helyzetét.” {3078/2022. (II. 25.) AB végzés, Indokolás [12]–[13]}
- [11] Az Alkotmánybíróság a fentieket a jelen alkotmányjogi panaszra vonatkoztatva megállapította, hogy az alkotmányjogi panaszra okot adó per alperese (a társasház) számára a Tatabányai Járásbíróság 16.P.21.114/2022/31. számú végzése sem az ügy érdemében hozott, sem pedig az eljárást lezáró végzésnek nem minősül. Az alkotmányjogi panaszt előterjesztő jogi képviselő vonatkozásában ugyanakkor a támadott végzés azt állapította meg, hogy a bíróság a jogi képviselő „képviseleti jogosultságát megszüntnek tekinti”, tekintettel arra, hogy a peres eljárásban az alperes társasház képviselét a továbbiakban ügygondnok látja el, azaz az eljárás az indítványozó jogi képviselő számára a Tatabányai Járásbíróság végzésével befejeződött. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy a Tatabányai Járásbíróság 16.P.21.114/2022/31. számú végzésével szemben az indítványozó Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt előterjeszthet, a végzés ugyanis az indítványozó jogi helyzete szempontjából teljesíti az Abtv. 27. § (1) bekezdése törvényi követelményét.
- [12] 3.2. Az Alkotmánybíróság a határozott kérelem Abtv. 52. § (1) bekezdésében foglalt feltételeinek vizsgálata során ugyanakkor megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek csak részben tesz eleget a következők szerint. Az indítvány tartalmazza ugyanis *a*) azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza (Abtv. 27. §); *b*) az eljárás megindításának indokait (a bíróság eljárása és döntése alapvető jog sérelmét okozta) *c*) az Alkotmánybíróság által vizsgálandó

bírósági döntést (Tatabányai Járásbíróság 16.P.21.114/2022/31. számú végzése); *d*) az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését [XXVIII. cikk (1) bekezdése]; *f*) kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a támadott bírósági döntés alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azt.

[13] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének *e*) pontja tartalmazza azt a követelményt, hogy az indítványnak tartalmaznia kell indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy jelen ügyben az indítványozó nem fejtette ki, hogy ügyében hogyan sérül az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való joga. Az Alaptörvény egyes rendelkezésének nevesítése ugyanis nem ad kellő alapot az alkotmányossági vizsgálat lefolytatására, az indítványban azt is meg kellett volna jelölni, hogy a támadott döntés az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseit milyen alkotmányjogilag értékelhető okból sérti. Az indítványozó a tisztességes bírósági eljárás sérelmével kapcsolatban csupán annyit ír, hogy „a bíróság úgy rendelkezett képviseleti jogosultságom megszűnéséről, hogy az jogszabállyal és a bírói gyakorlattal is ellentétes”, alkotmányjogilag értékelhető okfejtést azonban nem ad elő. Az indítványozó által az alkotmányjogi panaszban megjelölt érvek (még az indítványozó érvelésének helytállósága esetén is) csupán törvénysértésként, illetőleg a joggyakorlat egységének sérelmeként értékelhetőek, melyek vizsgálata nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az alkotmányossági összefüggéseket bemutató indokolás hiányában az alkotmányjogi panasz nem teljesíti a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e*) pontja követelményét (lásd például: 3107/2024. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [23]).

[14] 4. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e*) pontjában foglalt követelményének, ezért nem fogadható be. Az Alkotmánybíróság erre tekintettel az alkotmányjogi panaszt – az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése szerint eljárva – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2024. május 7.

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
tanácsvezető, alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró